

בש"פ 3627/14 - מדינת ישראל נגד עלי דסוקי, מהאר אהווידי

בבית המשפט העליון

בש"פ 3627/14

לפני: כבוד השופט צ' זילברטל

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיבים: 1. עלי דסוקי
2. מהאר אהווידי

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: י"ח בתמוז התשע"ד (16.7.2014)

בשם המבקשת: עו"ד הילה גורני
בשם המשיב 1: עו"ד אביגדור פלדמן
בשם המשיב 2: עו"ד אורי בן-נתן

החלטה

1. בקשה לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, (להלן: חוק המעצרים), להארכת מעצרו של המשיבים החל מיום 26.5.2014, ב-90 ימים או עד למתן פסק הדין בעניינם בתפ"ח 38535-08-13 בבית המשפט

המחוזי מרכז-לוד, לפי המוקדם.

הרקע לבקשה פורט בהחלטות קודמות של בית המשפט (בש"פ 1273/14 דסוקי נ' מדינת ישראל (4.3.2014), (להלן: בש"פ 1273/14); בש"פ 2512/14 אהווידי נ' מדינת ישראל (8.4.2014), (להלן: בש"פ 2512/14); בש"פ 3154/14 דסוקי נ' מדינת ישראל (22.5.2014), (להלן: בש"פ 3154/14); בש"פ 4511/14 מדינת ישראל נ' דסוקי (3.7.2014), (להלן: בש"פ 4511/14)), ועל-כן הרקע לבקשה דנא, כמו גם הדברים שכבר פורטו והוצגו בהחלטות הנ"ל, יובאו להלן רק בתמציתם.

כתב האישום

2. ביום 26.8.2013 הוגש כנגד המשיבים כתב אישום המייחס להם ביצוע של העבירות הבאות: רצח, קשירת קשר לביצוע פשע (שוד בנסיבות מחמירות), נשיאת נשק ונשיאת תחמושת. על-פי המתואר בכתב האישום, ביום 12.5.2009 שדדו המשיבים בעל עסק להמרת כספים (להלן: המנוח) ונטלו ממנו תיק ובו 200,000 ש"ח במזומן. המשיבים המתינו ברכבם מחוץ לעסקו של המנוח, בעת שהמנוח שהה בסניף בנק בו נהג לבצע פעולות שונות בסכומי כסף גדולים. כאשר חזר המנוח לבית העסק, בשעה 10:00, יצא המשיב 1 מהרכב כשהוא מצויד באקדח ועוטה על פניו כובע גרב שחור, בעוד שהמשיב 2 המתין ברכב. המשיב 1 רץ לכיוונו של המנוח, אחז בצווארו בחוזקה, נטל ממנו את התיק בו החזיק וירה לכיוונו שלושה כדורים שהביאו למותו. לאחר מעשה זו נמלטו המשיבים מהמקום.

הליכי המעצר

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצר המשיבים עד לתום ההליכים. לבקשת באי-כוח המשיבים נדחו מספר מועדי דיונים, כך שבית המשפט דן בבקשה רק בסוף חודש ינואר 2014. ביום 13.2.2014 קבע בית משפט קמא כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת המיוחס למשיבים, ונוכח המסוכנות הברורה הנשקפת מהם, הורה על מעצרם עד לתום ההליכים, זאת אף בלי להורות על הכנת תסקיר מעצר. המשיבים הגישו ערר כנגד החלטה זו. ביום 4.3.2014 ניתנה החלטה בערר, במסגרתה קבע בית המשפט כי קיימת חולשה בעוצמת הראיות לכאורה וכי יש מקום לבחון את אפשרות שחרורם של המשיבים לחלופת מעצר, ובלשון בית המשפט: "אני סבור כי יש להסתפק במקרה דנן בחלופת מעצר, גם אם אינה הפתרון המיטבי" (פסקה 27 להחלטה בבש"פ 1273/14, השופט י' עמית).

בעקבות ההחלטה בבש"פ 1273/14, ביום 5.3.2014 הורה בית משפט קמא על הכנת תסקיר מעצר. בעקבות בקשת שירות המבחן, דחה בית משפט קמא את הדיון שנועד לבחינת האפשרות שהמשיבים ישוחררו לחלופת מעצר מיום 2.4.2014. ביום 24.4.2014 המשיב 2 הגיש ערר כנגד החלטה זו. בערר נטען כי בהתאם להחלטה בבש"פ 1273/14 כלל אין צורך בהכנת תסקיר מעצר, כך ששחרורו מתעכב שלא לצורך משך זמן רב. ערר זה נידון לפניי, ובהחלטה מיום 8.4.2014 דחיתי את הערר (בש"פ 2512/14), בשל החשיבות הרבה הקיימת לקבלת עמדת שירות המבחן ביחס לבחינת חלופות המעצר. לאחר שנתקבלו תסקירי המעצר, שוב הורה בית משפט קמא ביום 24.4.2014 על מעצר המשיבים עד לתום ההליכים. בהחלטה זו הסתמך בית המשפט על תסקירי המעצר השליליים בעניינם. על-פי שירות המבחן, נשקפת מהמשיבים מסוכנות רבה והחלופות שהציעו לא יכולות לאיינה.

עמוד 2

ביום 4.5.2014 עררו המשיבים כנגד החלטה זו. ביום 22.5.2014, יום לאחר שהמבקשת הגישה את הבקשה דנא, דחה בית משפט זה (השופט י' עמית) את עררי המשיבים (בש"פ 3154/14). בהחלטה ציין בית המשפט כי תסקירי המעצר השליליים בעניינם של המשיבים היו נחרצים בדחיית האפשרויות השונות לחלופת מעצר, ועל-כן לא היה מקום לסטות מהאמור בהם. ביחס להחלטתו בבש"פ 1273/14 הבהיר השופט עמית, כי החלטה זו "הייתה גבולית מלכתחילה".

המשיבים פנו פעם נוספת לבית המשפט המחוזי בבקשה לעיון חוזר בהחלטה על מעצרם. הפעם הציעו המשיבים חלופת מעצר הדוקה, לטעמם, שכללה פיקוח שייעשה באמצעות מאבטחים צמודים, אנשי חברת אבטחה, שהמשיבים ישכרו את שירותיהם בתשלום. בית המשפט המחוזי קיבל את בקשתם זו של המשיבים, אך בית משפט זה, מפי השופט נ' הנדל, קיבל את ערר המדינה וקבע כי החלופה המוצעת לא תמנע הפרה של תנאי השחרור ולא תשיג את מטרת המעצר (בש"פ 4511/14). זאת בין היתר "בשל מאפייניהם האישיותיים" של המשיבים והמסוכנות הנשקפת מהם. החלטה זו ניתנה, כאמור לעיל, לפני כשבועיים.

ההליך העיקרי

4. ביום 10.9.2013 הוקרא כתב האישום למשיבים. בא-כוח המשיבים ביקשו מספר פעמים לדחות את מתן התשובה לכתב האישום, בשל הרצון ללמוד את חומרי החקירה ובשל החלפת בא-כוחו של המשיב 1. על-כן, המשיב 1 מסר את תגובתו לכתב האישום רק ביום 19.1.2014. בתגובה זו הצהיר המשיב 1 על הכחשה גורפת של כל עובדות כתב האישום. בהמשך ניתנה תשובה מפורטת יותר מטעם המשיב 1. בדיון ביום 19.1.2014 ביקש המשיב 2 דחייה נוספת מבית המשפט על-מנת להסדיר את ייצוגו. בדיון ביום 27.1.2014 טען בא-כוח המשיב 2 כי עניין ייצוגו בתיק העיקרי טרם הוסדר סופית ולפיכך הוא עדיין לא יכול למסור מענה לכתב האישום. יחד עם זאת ביקשו הצדדים לקבוע מועדים לשמיעת הוכחות, ונקבעו מספר דיונים לחודשים יוני ויולי 2014. בנוסף נקבע דיון ליום 17.3.2014 לפי סעיף 144 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982. דיון זה נדחה, בעקבות בקשת הצדדים, ליום 13.5.2014. לדיון ביום 13.5.2014 לא התייצב בא-כוחו של המשיב 1, ובא-כוחו של המשיב 2 מסר כי עדיין לא הוסדר עניין ייצוגו בהליך העיקרי. בעקבות זאת, דחה בית משפט קמא את הדיון לפי סעיף 144 ליום 25.5.2014 ונקבע כי בדיון זה יינתן מענה לכתב האישום ויתבהר באופן סופי מי מייצג את המשיב 2 בהליך העיקרי. בסופו של דבר השיב המשיב 2 לאישום רק ביום 12.6.2014. בהמשך התקיימו מספר מועדי הוכחות ועתה קבועים שני מועדים נוספים לחודש ספטמבר הקרוב.

בדיון בבקשה דנא הוצג כתב אישום מתוקן שהוגש לאחר הגשת הבקשה, בו רשומים 104 עדי תביעה, מהם העידו כעשרה עדים ולגבי כארבעים הושגו הסכמות המייתרות את התייצבותם למתן עדות.

הבקשה והדיון בה

5. המבקשת טוענת כי יש להאריך את מעצרם של המשיבים. נטען כי נשקפת מסוכנות רבה מן המשיבים וכי בשים לב לעונש החמור הצפוי להם אם יורשעו, קיים חשש ממשי לכך שימלטו מן הדין. המבקשת מציינת את הערכת שירות המבחן לפיה חלופת המעצר שהוצעו על-ידי המשיבים, על-אף היותן לכאורה "הדוקות", לא יכולות לאיין את המסוכנות הנשקפת מהם. המבקשת מוסיפה וטוענת כי גם עברם הפלילי המכביד של המשיבים מצביע על מסוכנותם הרבה: למשיב 1 הרשעות קודמות בעבירות רכוש, נשק

ואלימות, ולמשיב 2 הרשעות קודמות בעבירות אלימות, רכוש, מרמה ובריחה ממעצר. המבקשת מוסיפה כי בגין עבירות אלה ריצו המשיבים מספר מאסרים בפועל. באשר לקצב התקדמות ההליך העיקרי, מציינת המבקשת כי ההליך התעכב עד כה בעיקר בשל בקשות דחייה מטעם המשיבים, אך יש לקוות כי משפטם של המשיבים יתקדם באופן משמעותי בתקופת המעצר המבוקשת לאחר ששמיעתו החלה והיא נעשית בצורה יעילה. בדיון צוין כי להערכת הפרקליטה המטפלת בתיק העיקרי ניתן יהיה לסיים את פרשת התביעה בשני המועדים הקבועים לחודש ספטמבר.

6. יצוין כי הדיון בבקשה דנא נדחה מעת לעת, בין היתר בשל ההליכים הנוספים שהתנהלו בנוגע למעצר המשיבים, כמפורט לעיל. בסופו של דבר הדיון בבקשה התקיים כחודשיים לאחר הגשתה, כאשר יתרת תקופת המעצר הנוגעת לבקשה זו עומדת על כחודש ימים בלבד, וברור כי יהיה צורך להגיש בקשה נוספת בקרוב.

7. באי כוח המשיבים, המודעים לכך שאך לפני זמן קצר קיבל בית משפט זה את ערר המבקשת על ההחלטה לשחררם לחלופת המעצר שכללה פיקוח על-ידי מאבטחים בשכר, טענו כי דין הבקשה דנא להידחות. נטען כי מותב זה אינו כבול לעמדה שבטאה בבש"פ 4511/14, שכן בענייני מעצר, מסור לכל דין שיקול דעת מלא ועליו להכריע בעניינים אלה אך על-פי שיקול דעתו שלו, כשאין הוא כבול להחלטות חבריו (בהקשר זה היפנה בא כוח המשיב 1 להחלטות שניתנו בבש"פ 2405/04 אבו גאנם נ' מדינת ישראל (19.3.2004) ובבש"פ 5927/04 אבו גאנם נ' מדינת ישראל (6.7.2004)). עוד נטען, כי אין להשלים עם תוצאת ההחלטה בבש"פ 4511/14, שלפיה, אף שנקבע כי קיימת חולשה בראיות שנאספו על מנת להוכיח את המיוחס למשיבים, הרי שבשל מסוכנותם הרבה אין כל חלופה שתוכל להבטיח את מטרות מעצרם. הודגש, כי אין לישיב את החלטת השופט עמית בבש"פ 1273/14 עם החלטת השופט הנדל בבש"פ 4511/14, שלכאורה מרוקנת מתוכן את החלטת השופט עמית, ובמצב זה הוצע על-ידי עו"ד פלדמן כי יוחלט על הרחבת המותב שידון בבקשה דנן, ככל שלא תתקבל הטענה העיקרית לפיה דין הבקשה להידחות. בהקשר זה גם נטען, כי השופט הנדל קבע הלכה חדשה לפיה נאשמים מסוימים מסוכנים עד כדי כך שלא ניתן יהיה לשחררם אף כאשר נקבעה חולשה בראיות נגדם.

עו"ד בן-נתן ציין כי יהיה צורך לשמוע את עדויותיהם של עדי תביעה רבים, ומכאן שסיומו של ההליך העיקרי אינו נראה באופן. עוד נטען בשם המשיב 2 כי כבר ניתנה החלטה עקרונית המורה על שחרור המשיבים נוכח חולשת הראיות, ובמצב זה אין מקום ליתן משקל מכריע לעמדת שירות המבחן. בנוסף, הוזכר כי חלוף הזמן כשהנאשם נתון במעצר מקהה את המסוכנות וכי בעקבות ההחלטה בבש"פ 1273/14 נוצרה אצל המשיבים צפייה כי שחרורם קרוב.

דיון והכרעה

8. מערכת השיקולים אותם יש לשקול בגדר בקשה לפי סעיף 62 לחוק המעצרים ידועה. אחד השיקולים המרכזיים נוגע לסוגיית התקדמות ההליך העיקרי והצפי ביחס לסיומו. בבקשה כגון דא אין בדרך כלל מקום לבחון שוב את המצב הראייתי. סוגיית עילות המעצר והאפשרות להשיג את מטרות המעצר בדרך חלופית שפגיעתה בנאשם פחותה נבחנת בגדרה של בקשה כאמור גם באספקלריה של חלוף הזמן, כאשר בית המשפט בוחן האם העובדה שהמשפט לא הסתיים במהלך פרק הזמן שקצב לכך המחוקק, מחייבת להגיע למסקנה שונה באשר למעצרו של הנאשם (שהרי נקודת המוצא היא שמדובר בנאשם שמלכתחילה ראוי היה לעצור

עד לתום ההליכים). בעשותו כן, בית המשפט אינו מתעלם מהחלטות שכבר התקבלו בנושא מעצרו של הנאשם, אף אם בענייני מעצר אכן ההכרעה הסופית בהליך הקונקרטי הנדון מסורה לעולם לשיקול דעת המותב הדין בעניין.

9. במקרה דנא מונחות בפני מספר החלטות של בית משפט זה בעניינם של המשיבים. אכן, בהחלטה בבש"פ 1273/14 נקבע כי קיימת חולשה ראייתית, אך לא נקבע כי אין בידי המבקשת ראיות לכאורה. קביעה שכזו, אלו היתה נעשית, היתה מחייבת שחרור מלא של המשיבים. השופט עמית אף קבע בהמשך, כי החלטתו הנ"ל היתה "גבולית" והדגיש אף הוא, בבש"פ 3154/14, כי חלופת המעצר אמורה להיות הדוקה נוכח הסיכון הרב הנשקף מהמשיבים. מאז לא נמצאה חלופה הדוקה דיה שתניח את דעתו של בית משפט זה. אף אני סבור כך, ואיני מבין את החלטת השופט הנדל כהחלטה הקובעת שדינם של המשיבים נחרץ למעצר בכל מקרה ובכל שלב של משפטם, אלא כהחלטה שלא מצאה חלופה מסוימת, מיוחדת והדוקה ככל שתהיה, כחלופה ראויה.

10. השאלה המרכזית הניצבת בפני היא, האם חלוף הזמן והצפי ביחס למועד סיום משפטם של המשיבים, מחייבים מסקנה שונה, באופן, למשל, שחלופה שלא התקבלה אך לפני כשבועיים תספק עתה, נוכח שיקולים אלה. תשובתי לכך שלילית.

המשיבים מסרו תשובות ענייניות לאישום רק בחודש יוני 2014, כתשעה חודשים לאחר הגשת כתב האישום. אין להתעלם מכך שנוכח הזמן לו נזקקו המשיבים לצורך היערכות, לא ניתן היה להחל בשמיעת הראיות אלא רק לאחרונה. בנוסף, בזמן הקצר שחלף מאז החלו להישמע הראיות, עשו כל הצדדים מאמצים ראויים לציון לייעל ולקדם את שמיעת ההליך. הבנתי כי זו מגמת הסנגורים גם בהמשך, ויש לברך על כך. אכן, לעת הזו קבועים שני מועדי הוכחות בלבד, ולכאורה, נוכח מספר עדי התביעה והנחיית נשיא בית המשפט העליון בעניין שמיעה רצופה של משפטים פליליים, סביר שישוריינו מועדים נוספים. יש לקוות שכך יהיה ובית המשפט ימשיך לנהל הליך זה ביעילות כפי שנעשה עד כה.

11. אוסיף, כי גם אם סברתי שנוכח התמשכות ההליך נעה נקודת האיזון לעבר מתן משקל רב יותר לחזקת החפות (ואיני סבור כך לעת הזו), היה מקום, למצער בשלב הנוכחי, להוסיף ולעמוד על מציאת חלופה הדוקה במיוחד. החלופה שהוצעה נדחתה זה לא מכבר בבית משפט זה ואיני סבור שהחלטה זו אינה מתיישבת עם ההחלטה בבש"פ 1273/14 או עם הפסיקה הנוהגת בענייני מעצרים. יוטעם כי מסוכנותם של המשיבים אכן מופלגת וכי שירות המבחן לא המליץ על שחרורם ואבחן את מסוכנותם. במצב דברים זה איני רואה לנכון להפנות את המשיבים שוב לשירות המבחן לבחינת חלופת מעצר וגם לא לאמץ את החלופה שדחה השופט הנדל זה עתה. אין עסקינן בשאלה האם יש מקום מלכתחילה למעצר נאשם, שאלה שלגביה יתכנו מצבים של חילוקי דעות, כפי שהודגם בהחלטות אליהן הפנה עו"ד פלדמן, אלא במצב של תמימות דעים בדבר קיום עילות מעצר בעלות עוצמה רבה והצורך במציאת חלופת מעצר ייחודית להפיג מסוכנות רבה במיוחד, על אף חולשה ראייתית. שלא כבאי כוח המשיבים, איני סבור שהחלופה שהוצעה, שמירה בשכר על המשיבים בבית המשפחה, היא, מעצם מהותה, החלופה ההדוקה ביותר שניתן להעלות על הדעת (מבלי להיזקק למחלוקת בשאלה האם ראוי לאפשר חלופה מסוג זה נוכח הבעיות הערכיות והאחרות שהיא מעלה). פיקוח שנעשה מתוך מחויבות אנושית עמוקה לנאשם כמו גם מחויבות מצד הנאשם כלפי המפקח, מחד גיסא, ומתוך כיבוד אמיתי של שלטון החוק, מאידך גיסא (בצירוף ערבויות כספיות מתאימות, פיקוח אלקטרוני ומיקום ראוי) עשוי, לטעמי, לעלות בטיבו על שכירת שירותי אבטחה חיצוניים, מבלי שיש למפקח כל מחויבות מעבר למחויבות כלכלית-עסקית ומבלי שלנאשם תהיה מחויבות כלפי המפקח שתרתיעו מלהסב נזק למפקח.

12. מסקנתי היא שדין הבקשה להתקבל ואני מאריך את מעצר המשיבים ב-90 ימים מיום 26.5.2014, או עד למתן פסק הדין בעניינם בתפ"ח 38535-08-13 בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, לפי המוקדם.

ניתנה היום, כ"ב בתמוז התשע"ד (20.7.2014).

ש ו פ ט